

СИСТЕМА БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ларка Л.С., Бебешко О.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Бюджетне управління дозволяє вирішувати наступні завдання [1]:

- створити ефективну систему управління фінансами підприємства;
- оптимізувати доходи й витрати як в цілому по підприємству, так і за окремим його структурним підрозділам;
- отримувати консолідовану звітність;
- розраховувати й оцінювати показники фінансових результатів діяльності підприємства;
- підвищити ефективність управління підприємством в цілому.

Практика розробки й впровадження систем бюджетного управління виділяє такі бюджетні моделі [2]:

- індивідуальна модель комплексного бюджетування,
- універсальна бюджетна модель,
- бюджетування окремих видів діяльності,
- бюджетування фінансових потоків,
- бюджетування товарно-матеріальних потоків.

Саме вибір оптимальної бюджетної моделі на етапі розробки фінансової та бюджетної структури дозволить підприємству не тільки скоротити час і витрати, але й отримати максимальний результат, який виражатиметься у підвищенні прозорості бізнесу й поліпшенні фінансових показників його діяльності у найближчий строк, а також у забезпеченні можливості подальшого росту й розвитку системи.

Процес бюджетування починається зі складання бюджету продажів. Одночасно з бюджетом продажів доцільно встановити бюджет комерційних видатків. Бюджет комерційних видатків безпосередньо пов'язаний з бюджетом продажів, комерційні видатки плануються тими ж підрозділами. Далі розробляють бюджет виробництва, який спирається на бюджет продажів, ураховує виробничі потужності. Одночасно з бюджетом виробництва варто розробляти бюджет виробничих запасів. Далі планують бюджет прямих витрат на матеріали, бюджет прямих витрат на оплату праці, бюджет виробничих накладних витрат, бюджет управлінських витрат. Наступним кроком є складання бюджету коштів.

Література:

1. Дядечко Л.П. Бюджетування грошових коштів : сутність та роль в управлінні підприємствами : монографія / Л. П. Дядечко, Ю. О. Оліфірова, С. В. Бабій. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. – 250 с.
2. Бюджетування як інструмент забезпечення життєдіяльності підприємства : монографія / за ред. А. В. Череп. – Запоріжжя : ЗНУ, 2011. – 220 с.